

INTEGRÁLT VÍZHÁZTARTÁSI TÁJÉKOZTATÓ ÉS ELŐREJELZÉS

– kivonat –

2013. július

Készítette az

Országos Vízügyi Főigazgatóság
Vízkezelés-gazdálkodási és Víziközmű Osztálya
és az Alsó-Tisza vidéki Vízügyi Igazgatóság

Budapest, Szeged
2013. július 6.

1. HELYZETÉRTÉKELÉS

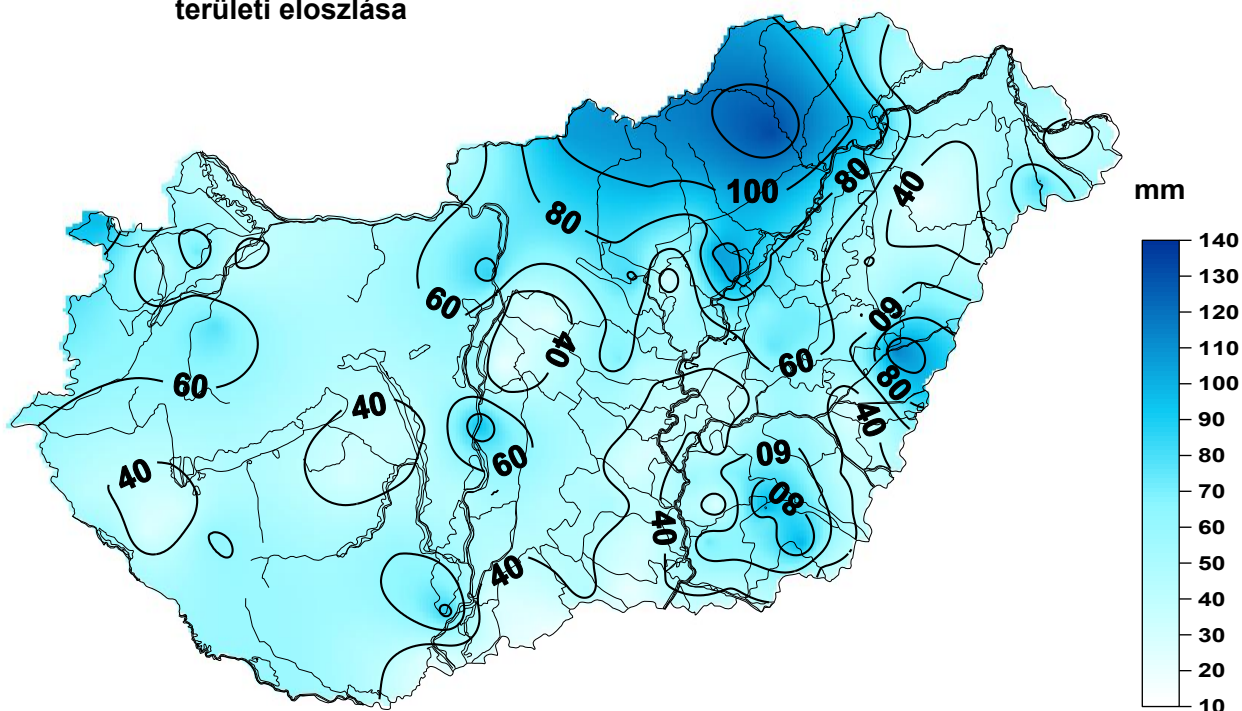
Csapadék

2013 júniusában a rendelkezésre álló adatok szerint az ország területére lehullott csapadék mennyisége 19 mm (Szúnyog, Pest m.; Kunbaja, Bács-Kiskun m.) és 133 mm (Miskolc-Avas) között alakult, az országos területi átlagérték 54 mm volt, ami 18 mm-rel (25%-kal) kevesebb a viszonyítási időszak (1971-2000) június havi átlagánál.

Júniusban az ország területének túlnyomó részén az átlagosnál kevesebb csapadék hullott. Az átlaghoz viszonyított legnagyobb havi csapadékhiány (50-69 mm) a Délnyugat-Dunántúlon, a Duna-Tisza köze déli részén, valamint a Nyírség egyes községeiben, a legnagyobb csapadéktöbblet (20-50 mm) az Északi-középhegység egyes községeiben, valamint a Borsodi-Mezőség területén fordult elő.

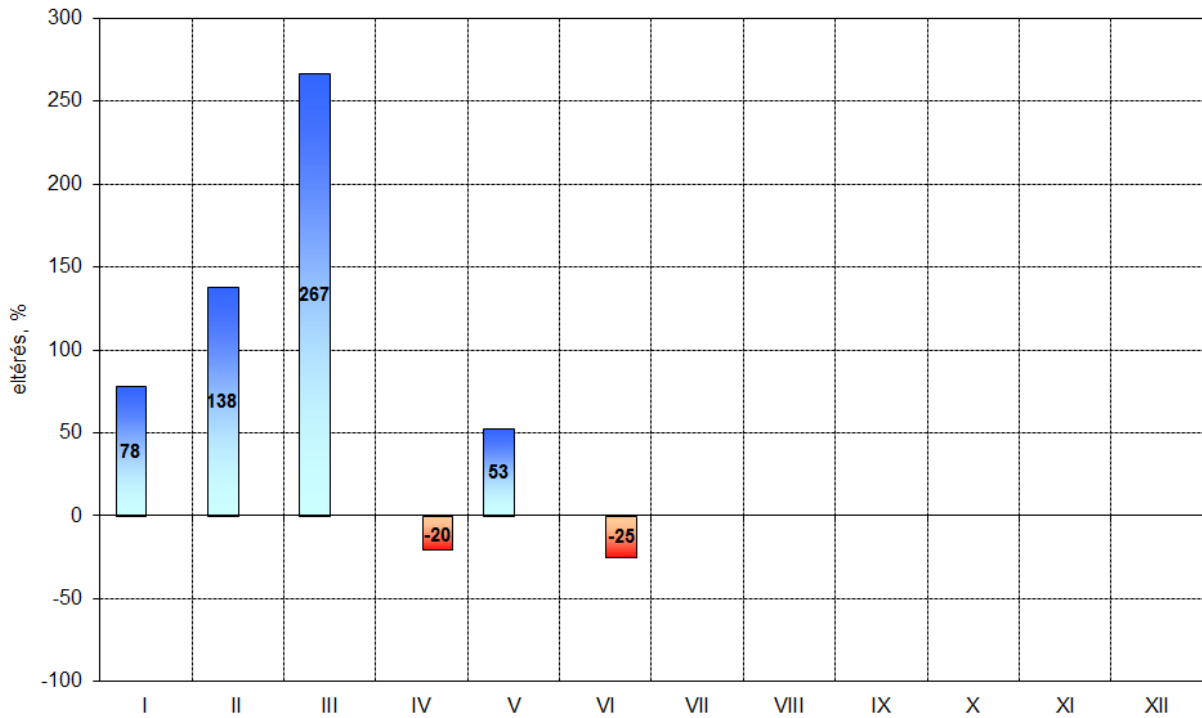
Országos áttekintésben a júniusi átlaghoz viszonyított legnagyobb csapadékhiány (69 mm) Kunbaja, a legnagyobb csapadéktöbblet (50 mm) Füzesabony állomáson fordult elő.

A 2013. június havi csapadékösszeg területi eloszlása

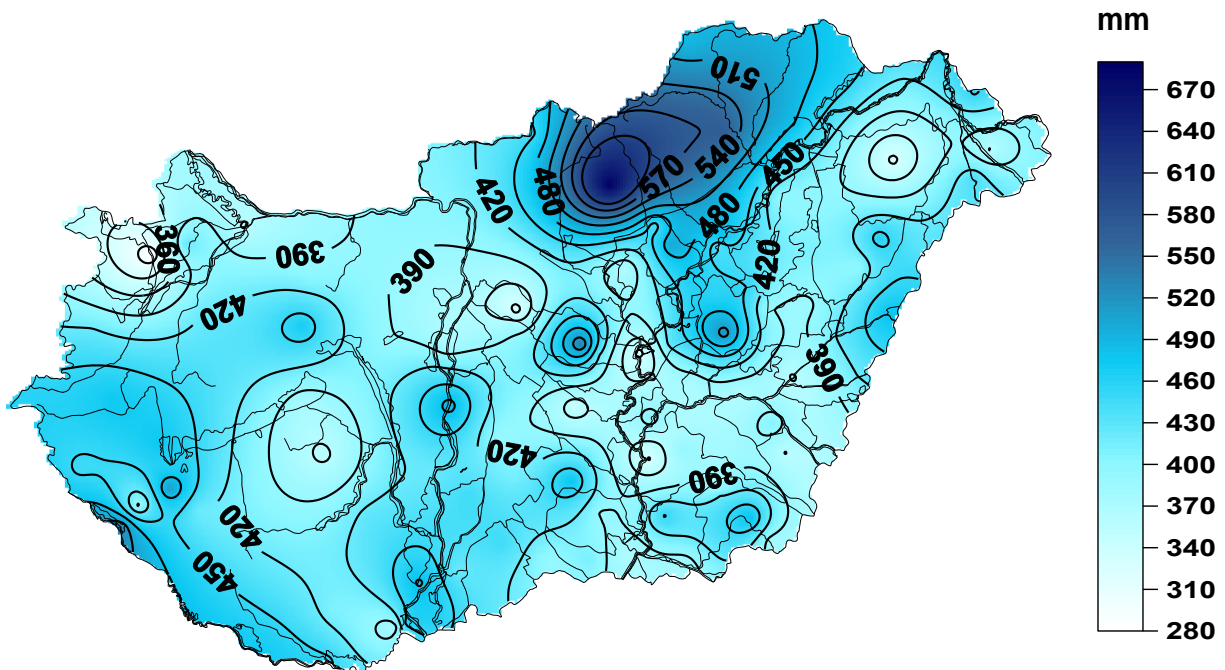
Az alábbi szövegközi ábrán a 2013. évre vonatkozóan havi bontásban mutatjuk be a csapadékösszeg országos területi átlagértékének relatív eltérését a sokévi középértéktől.

**A havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének
sokévi (1971-2000) átlagától való eltérése (%)
a 2013. évben**

A 2013. január-június időszakban lehullott csapadék mennyisége 282 mm (Kapuvár) és 689 mm (Kékestető) között alakult, az országos területi átlagérték 419 mm volt, ami az időszakos átlagnál 151 mm-rel (56%-kal) magasabb.

**A 2013. január-június havi csapadékösszeg
területi eloszlása**

Országos áttekintésben az átlaghoz viszonyított legnagyobb hathavi csapadéktöbblet (220-308 mm) a Mátrában és a Bükkben, valamint Cegléd és Kisújszállás térségében fordult elő.

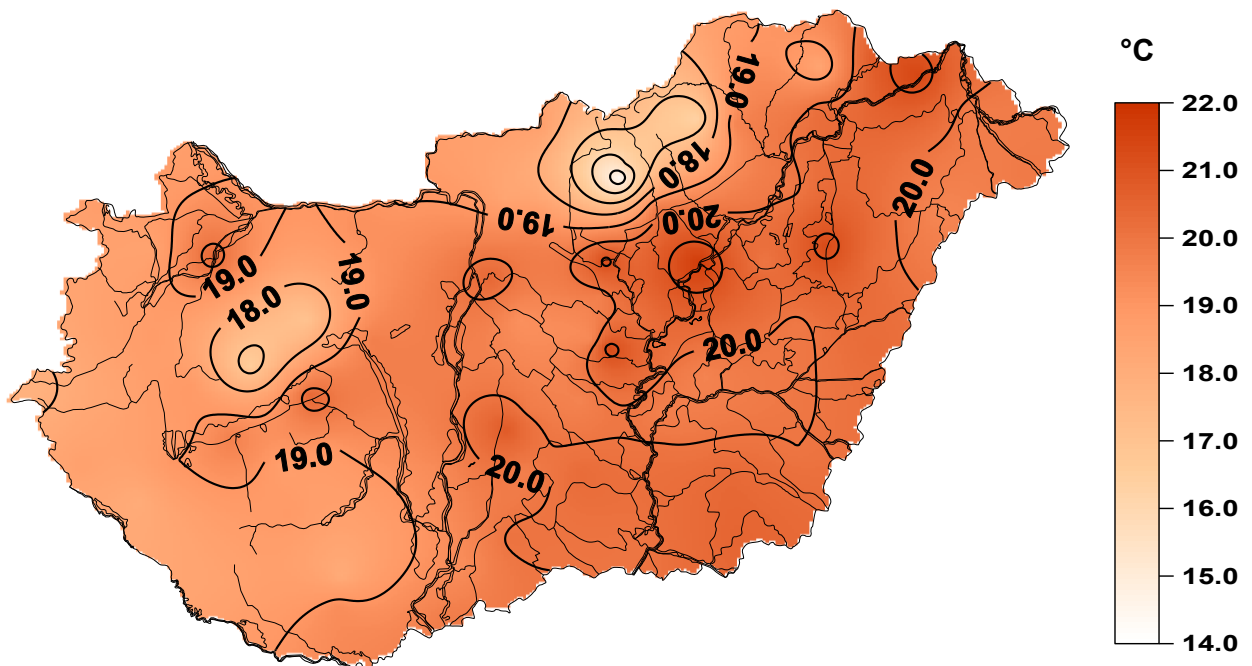
Léghőmérséklet

A június havi középhőmérséklet 14,3°C (Kékestető) és 21,7°C (Kisköre) között alakult, az országos területi átlagérték 19,3°C volt, ami 0,9°C-kal magasabb az átlagnál.

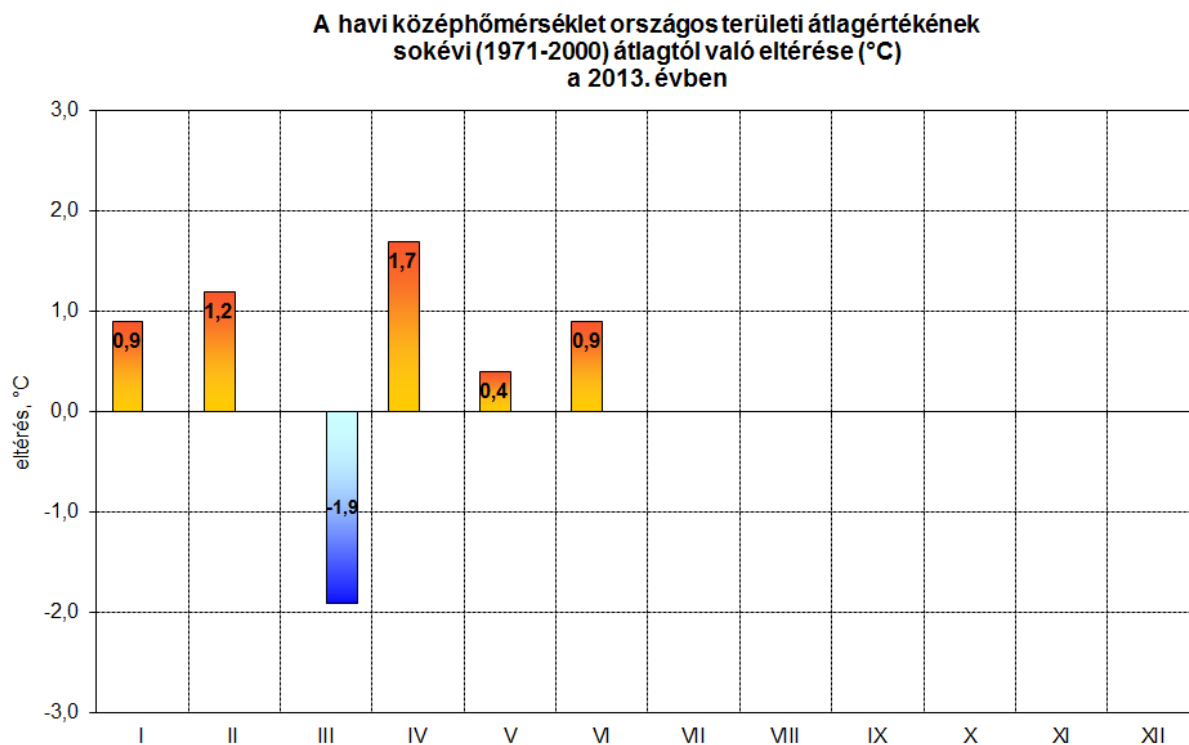
A havi középhőmérséklet az ország területének túlnyomó részén meghaladta a júniusi átlagot.

Országos áttekintésben az átlagos június havi középhőmérsékletéhez viszonyított legnagyobb negatív eltérés (1,2°C) Tés, a legnagyobb pozitív eltérés (3,0°C) Cigánd állomáson fordult elő.

A 2013. június havi középhőmérséklet területi eloszlása

Az alábbi ábrán a havi középhőmérséklet – a sokévi átlaghoz viszonyított országos területi átlagértékeinek – 2013. évi alakulását mutatjuk be.

Talajnedvesség

A talaj nedvességtartalmának mélységi rétegenkénti jellemzését – beleértve a területi különbségek bemutatását és rövid értékelését – az Országos Meteorológiai Szolgálat által meghatározott, %-ban megadott talajtelítettségi adatok alapján végeztük el.

Síkvidékeinken a talajok legfelső (0-20 cm-es) rétegének nedvességtartalma júniusban – síkvidékeken az átlagosnál szárazabb időjárás hatására – a május végi állapothoz képest mérsékelten csökkent. Június végén a 0-20 cm-es talajréteg nedvességtartalmát a síkvidékek területén általában az 50-80% közötti telítettségi értékek jellemezték.

A 20-50 cm közötti talajréteg nedvességtartalma síkvidékeinken júniusban – a Mátra és a Bükk előterének kivételével – az előző havi értékekhez képest csökkent. A legnagyobb mértékű nedvességtartalom-csökkenés a Kisalföldön, a Duna-Tisza köze területén, a Nyírségben és a Hajdúság északi részén fordult elő. Ez utóbbi térségekben a nedvességtartalmat az 50% alatti telítettségi értékek jellemezték. Egyéb síkvidéki területeinken is csökkent a nedvességtartalom, itt a telítettségi értékek 50-70% között alakultak.

Az 50-100 cm-es talajréteg nedvesség-tartalma júniusban mérsékelten csökkent. A jellemző telítettségi értékek – nagyfokú területi homogenitást jelezve – 75-90% között alakultak.

Talajvíz

Júniusban a síkvidéki területek többségén csökkent a talajvízszint. Kivételt képez a Mátra és a Bükk előtere, a Körös-Berettyó-vidék, a Mohácsi-sziget, a Tolnai-Sárköz és a Kisalföld

északi része. A felsorolt tájegységeken csak néhány cm-es, a Szigetközben helyenként 50-100 cm emelkedés mutatkozott. Az Alföld, a Mezőföld és a Dráva-menti síkság területének csaknem egészét lefedő süllyedéssel érintett térségekben bekövetkezett változások a 0-25 cm közötti osztályközbe sorolhatók. Az Alföldön kisebb körzetekben 30-50 cm közötti eltérések is előfordultak.

A talajvíztükör júniusban az 1971-2000 közötti időszak június havi területi átlagánál magasabban helyezkedett el a Tiszántúl és a dunántúli síkvidékek területének csaknem egészén, a Duna-Tisza köze keleti peremvidékén, továbbá az Északi-középhegység előterében. A Tiszántúlon helyenként (Dél-Hajdúság, Nagy-Sárrét, Szolnoki-ártér, Csanádi-hát, Csongrádi-sík) 100 cm-nél nagyobb volt a különbség. Az Északi-középhegység előterében, a Körös-Maros közén, a Dráva-menti sík és a Mezőföld területén valamint a Kisalföld déli részén 50 cm-nél kisebb különbség-értékek alakultak ki.

A viszonyítási időszaknál 0-50 cm-rel alacsonyabban helyezkedett el a talajvíztükör a Nyírség északkeleti részén és peremterületein, a Dél-Hajdúság területén, valamint a Mezőföld és a Kisalföld egyes körzeteiben. A legnagyobb (200-300 cm, helyenként azt meghaladó) eltérések a Mátra és a Bükk előterében, valamint a Duna-Tisza köze területén mutatkoztak.

A síkvidékek területi átlagában a talajvíztükör 2013. június hónapban az 1971-2000. közötti időszak június havi átlagértékénél 15-20 cm-rel magasabban helyezkedett el.

Belvízi helyzetértékelés

2013 júniusában országos összesítésben a belvízrendszerek közötti vízforgalom mennyisége 188,08 millió m³ volt, ami 13,97 millió m³-rel (7%-kal) maradt el az előző havi mennyiségtől. A június havi vízforgalom részben a felszíni vízfolyásokból a belvízrendszereken átvezetett vízmennyiség volt.

A hónap folyamán kilenc vízügyi igazgatóság területén fordult elő belvízelöntés, amelynek maximális kiterjedése országos összesítésben 21585 ha volt.

A tározókban visszatartott víz mennyisége 2013 júniusába országos összesítésben az egy hónappal korábbi értékhez képest 4,25 millió m³-rel (4%-kal) csökkent.

2. ELŐREJELZÉS

Időjárás előrejelzés

Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2013. június 27-én kiadott hosszú távú meteorológiai előrejelzése szerint a július az átlagosnál kissé hidegebb és az átlagosnál szárazabb, az augusztus az átlagosnál kissé melegebb és az átlagosnál szárazabb, a szeptember az átlagosnál kissé hidegebb és az átlagosnál kissé szárazabb lesz.

A havi középhőmérséklet és a havi csapadékösszeg országos átlagértékei az alábbi előrejelzett értékközökben várhatók (zárójelben a sokévi átlagokat tüntettük föl):

Hónap	Havi középhőmérséklet [°C]	Havi csapadékösszeg [mm]
július	19,4 – 20,9 (20,4)	35 – 70 (64)
augusztus	19,2 – 21,2 (20,0)	40 – 70 (61)
szeptember	14,4 – 16,5 (15,6)	30 – 65 (51)

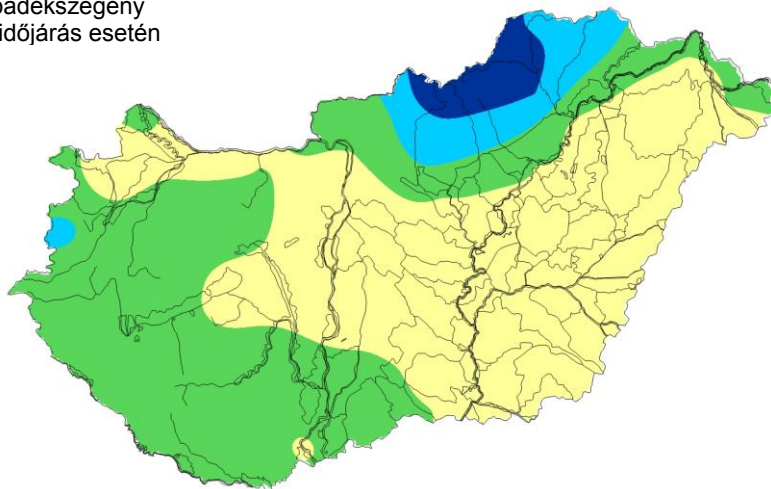
Az OMSZ 2013. július 8-án kiadott középtávú előrejelzése szerint a következő 10 napon jelentős változásoktól mentes, az évszakos átlaghoz közeli nyári időjárás várható. A hőmérséklet a hét első felében kissé az átlag felett várható, majd csütörtöktől szombatig kisebb lehűlés valószínű. A hét legvégétől ismét mérsékelt felmelegedésre lehet számítani, a jövő hét első napjaiban a napi középhőmérsékletek az időszakos átlag közelében várhatók. Az időszak folyamán jelentős (területi átlagban 10 mm/nap értéket elérő, illetve meghaladó) mennyiségű csapadék nem valószínű.

A Gördülő Vízháztartási Mutató (GVM) 2013. júliusra előrejelzett értékei

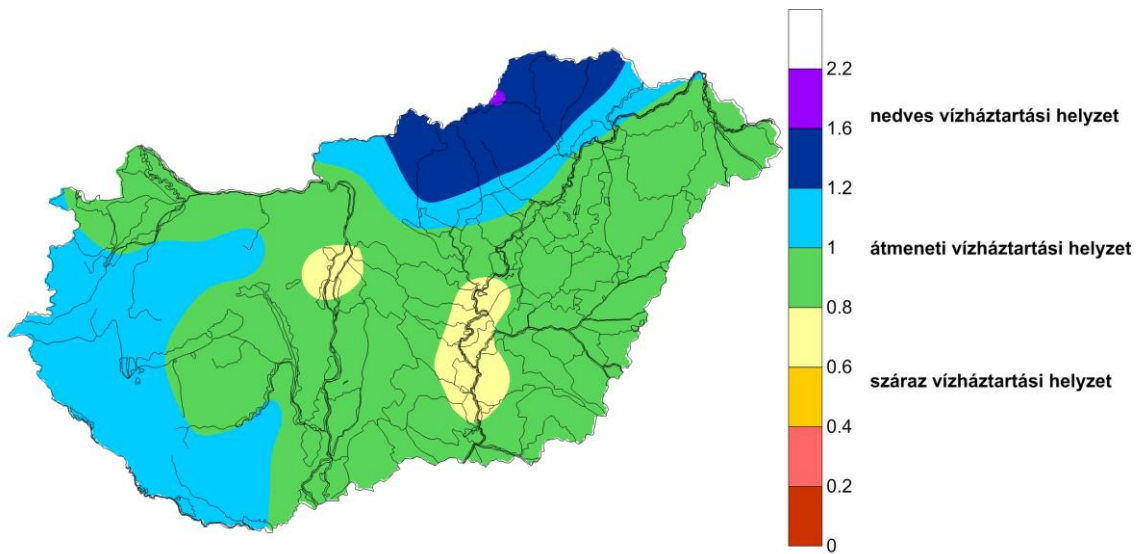
2013. június végén az egy évvel korábbi állapothoz képest lényegesen nedvesebb vízháztartási állapot jellemezte a vízgyűjtő területeket.

Az alábbi ábrákon három időjárási forgatókönyv alapján végzett számítások alapján meghatározott értékek alapján szemléltetjük a vízháztartási helyzet várható júniusi alakulását.

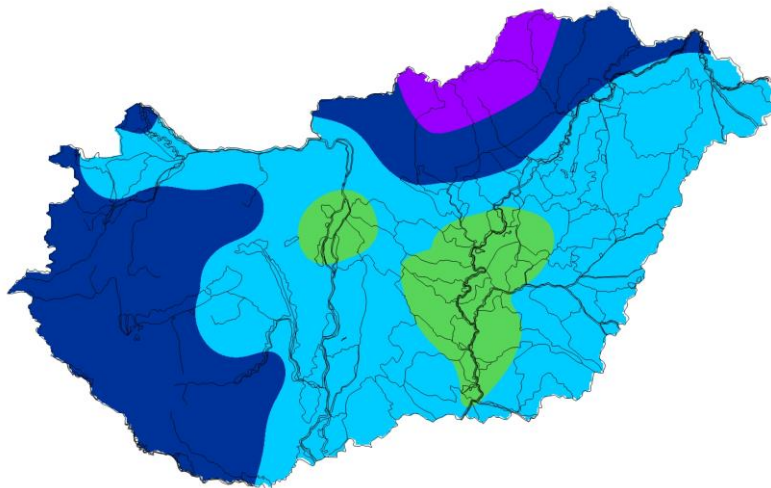
Csapadékszegény júliusi időjárás esetén

Átlagosan csapadékos
júliusi időjárás esetén

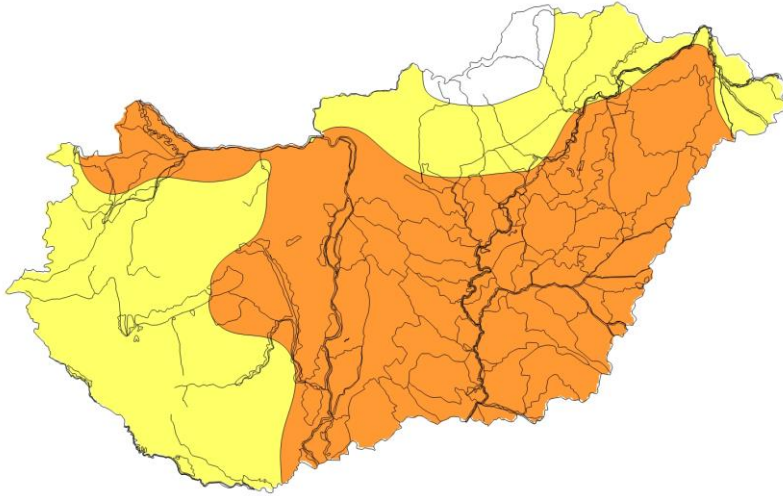
Az átlagosnál csapadékosabb
júliusi időjárás esetén

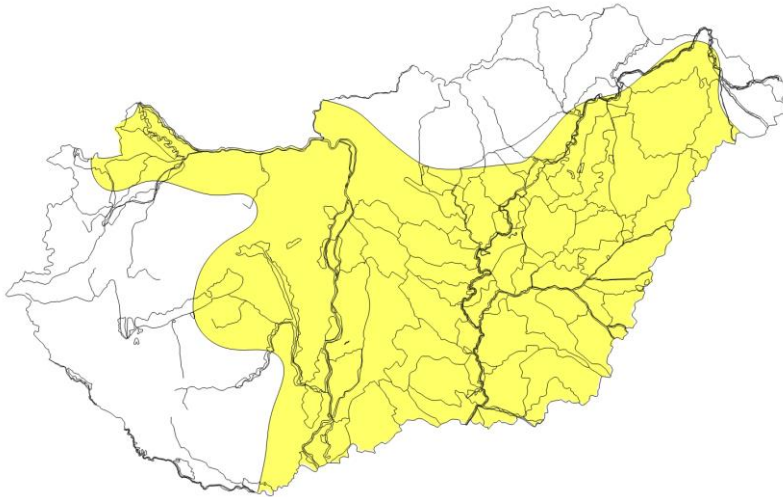
Aszály-előrejelzés

Az alábbi ábrákon az átlagosnál csapadékszegényebb és átlagosan csapadékos időjárás feltételezése esetén szemléltetjük az idei nyáron valószínűsíthető aszály mértékét és annak területi eloszlását.

Csapadékszegény további időjárás esetén

Átlagosan csapadékos további időjárás esetén

PAI ($^{\circ}\text{C}/100\text{mm}$)

